

Félelem

Arra ébredtem, hogy nem érzek semmit. Nem tudom, pontosan mi volt az, amit éreznem kellett volna, de aznap reggelig tizenegy éven át mindig úgy keltem, hogy végtelenül szorongok az előttem álló naptól. Mindig háton fekvé ébredek, annak ellenére, hogy hason fekvé alszom el. Kis párnámat átkarolom, és a sötétség ellenére is látom a párnahuzat összes redőjét, a párna belsejét is, a bugyrokot, ahogy a tollak egymáson megnyugszanak, amikor a fejem a párnára hajtom. Azt képzelem, hogy a félelmeim, amik főleg este merészkednek elő, indaként rámtapadnak, és mint, amikor szakadó esőben biciklizem, először a combomon érzem a nadrágomon a vizet, az első cseppek még fájnak is, de aztán megszokom, gyorsabban is tekerek, hátha a sebesség segít, de nem, a víz áthatol mindenben, a zoknim is lassan átázik, a cipőm orra is nedves lesz, de akkor már a vállamon is érzem a hideg cseppeket, a nyakamon át a lapockáimig hatol, csorog a víz. Ilyen a félelem is, próbálok legyőzni, ahogy tanultam: hangosan ki kell mondanom, mitől félek, és akkor elmúlik, de hát a gyerekek előtt nem merem kimondani, hogy félek, ma épp mástól, mint tegnap, és nem úgy van az, hogy az egyik félelem megszűnik, és akkor vége, hanem ezek összeadódnak, másnap ott a másik, és erősítik egymást, az indák bozótként vesznek körül, mire sötét lesz, és mire elcsendesedik körülöttem minden, a gyerekek a meseolvasásba belealszanak.

Az indák nem kedvelik, ha fekszem, egyből körbefolynak rajtam, gúzsba kötnek, hiába dagadnak a bicepszaim, vízszintesen nem sokra megyek velük, így inkább félig ülve alszom, a felső karizmaim pattintják is le sorra a csomókat. Kérdeztem is aztán a terapeutámat, hogy van ez, hogy a felső testem ki tudom szabadítani, de deréktől lefele mozdulni se tudok. Igen, ez jó felismerés, meg tudja különböztetni a lényegest a lényegtelentől, ez nagyszerű, fél élet is élet, Naipaul is megírta, még Nobel-díjat is kapott érte.

Az 5.20-as vonattal megyek dolgozni, kéthetente szombaton is. Este 7-re érek haza. Minden nap ugyanaz az útvonal, más lehetőség nincs. Olyan hely ez, ahol én élek, hogy nincsenek kanyarok, lejtők, dombok. Egy hosszú egyenes út van, mindenki azon az úton lakik. Ki a jobb, ki az út bal oldalán. A vonat 30 másodpercet tartózkodik az állomáson, az alatt kell le- és felszállni.

Egyszer szándékosan a vonaton maradtam, és a következő állomáson szálltam le: először büszke voltam magamra, hogy nocsak, tudok én bátor is lenni, hisz kilépek a komfortzónámból, és végre helyesen cselekszem, de aztán jött a félelem az első tüneteivel – bepánikoltam, amikor a következő állomáson egyszer csak lekapcsolták a villanyt, sötétség lett hirtelen, és hiába volt még nyár – télen sose mernék ilyesmire vetemedni –, de már sötét volt, és az utolsó vonat is elment, ami a falumban megállt, így nem volt más, mint 30 perc

gyaloglás kábé, de úgy voltam vele, hogy azt tuti nem élem túl, és mily szomorú az egész, hogy így halok meg. Igaza volt a jósnőnek, amikor elhagytuk a szerelmemmel egymást, és kerestem a válaszokat a miéltre, azt mondta a jósnő, hogy ez lesz mindkettőnk életében az utolsó „nagy szerelem”, én meg hitetlenkedve ültem vele szemben, és mondtam, az nem lehet, mondja meg, mi lesz velem, a szerelmem nem érdekel, ő jóval idősebb, neki klappol az utolsó, de engem miért büntet a sors?

Drágám, a fentiek ezt mondják, és itt a szívvel átszúrt lovag-kártya is pontosan mutatja, tanulja meg elfogadni, hogy az élete véges. Ok, próbálok, de ennyire, hogy itt van a kanyarban? Sajnos, lejárt az időnk, kedves, itt a következő vendégem, és én letaglózva fordulok ki a füstölőkkel teli lesötétített szobából, és belebotlok egy méltán híres természettudósba. Megállítom: Önnek miért van szüksége erre?, kérdezem őt, és erre azt válaszolja, hogy Nadas is megírta, a veszélyes dolgokról jobb azonnal hangosan beszélni.

És ahogy kifordulok az állomásról a korom sötét utcán, ráállok az egyenesre, ami tuti, hogy hazavisz, egyazisten, egy az utam, kérlek, add, hogy ezt az utat hazafelé túléljem, ne a félelem nyírjon ki, én istenem, jóistenem, fogadom, hogy vegán leszek, és csak füvet eszek, nem bántom többé a vadnyulat, hiába rág szét minden lyukat.

A vonaton volt egy gyanús alak, most, hogy a sötétben haladok előre, eszembe jut ő is, kajánul vigyorgott rám, belenézett a szemembe, amikor aludtam, a vonaton mindig alszom, a jegyet előre kikészítem az ellenőrnek, ezzel is jelezve, hogy hadd aludjak végre egy jót, ha már csak a vonaton tudok aludni, ringat és zakatol, az agyam kikapcsol, ez nem olyan alvás, mint az ágyamban való, ahova nem engedek be senkit szándékosan aludni – ezt is az utolsó nagy szerelmem miatt, aki hajnalban mindig kislisszolt, ő a közös ébredést nem szerette, mindent nem lehet, mondtam én, de kell, mondta ő, szakítottunk is, hisz sose azt akartuk, mint a másik pont, csak kergettük az illúziót, hogy mi mégis különbe vagyunk, utolsó nagy szerelem, csucsú.

Ha így leperog az életem, tényleg ez a vég, bele kellene törődnöm, nem rohanni haza, hisz a jelekből egyértelmű, hogy nem érek én ma este haza, kellett nekem vagánykodni, egyszer letérni az útról: máshol leszállni, azt hiszed, máshol jobb?, nem hiszem, dehogyan hiszem, tudom, hogy rosszabb, énistenem, jóistenem, egyszer blicceltem a 7-esen, bocsáss meg, vártam, hogy elkapjanak, direkt az ajtóhoz álltam, hogy én legyek az a balek, akit elsőnek kiszemel az ellenőr, de nem jött ellenőr aznap, pedig átszálltam másik buszra, földalattira is.

Lépteket hallok, egyre közelebből, mondom Nádassal együtt hangosan, hogy mindjárt a falumhoz érünk, és ott van az a tó, amiből napközben szép nagy balinokat fognak ki, de estére ez a tó háborogni kezd, és ahogy idegen lépteket észlel, fortyogni kezd a vize, VESZÉLYES lesz körülötte még lépkedni is, bárkit, aki nem ismeri, beszippanthat.

Énekelni kezdek, a Beatlestől a *Let it be* jut eszembe, mondom is hangosan, hogy Paul McCartney írta, aki fiatalon elveszítette édesanyját, és álmában megjelent előtte az anyja, és azt mondta neki, ne aggódj, minden rendben lesz. Nekem anyám már két éve nem jelenik meg álmomban, a jósnő erre bezzeg semmit se mondott, hogy ez rossz ómen, vagy ha meghalok hamarosan, nyilván anyámmal elsőként találkozom, tehát ebből a szemszögéből nézve ez a kérdés nem annyira lényeges.

A saroktól számítva még 73 lépés van a házig, mindig a vége a legnehezebb, hallom a követőm lihegését, de nem veszek tudomást róla, és arra gondolok, hogy talán kár volt előre megvenni a vonatjegyet másnapra, de az ellenőrnek biztos hiányozni fogok az alvásommal, meg a jegyem előkészítésével, most megint félek nagyon, ehhez az érzéshez képest adekvát azt hallanom, hogy élete félelemben telt, de már nem tudom megmagyarázni, hogy miért is helytálló ez a mondat a rólam megjelenő nekrológban.

A kulcsot zörgetem, beteszem a zárba, egyből nyílik, bent vagyok. Nekidőlök a falnak, a szívem alig dobog, a pulzusom normál. A félelem elmúlt. Megint nem érzek semmit, pedig késő este van. ■■■

Jázmin

Megint ott volt, az utca túloldalán az a három gyerek. Pontban 10-kor fordultak ki a Tulipán utcából, és libasorban lépkedtek végig a Tölgyfa úton, majd dél felé haladtak. Mária így messziről nem tudta eldönteni, hogy három fiút lát, akik közül az egyiknek hosszabb a haja, vagy két fiút és egy kislányt. Már többször elgondolkodott azon, hogy ebben a kis, világévi városban vajon ki találta ki az utcaneveket úgy, hogy azok a sugárút egyik oldalán növény- és állatnevek legyenek, a másik oldalon híres emberekről elnevezett utcáké, olyanoké, akiket utólag szentté avattak: rögtön a Tölgyfa úttal a tó felé párhuzamosan van a Szent Ágoston, Szent Jakab és Szent Gertrúd.

Mária a Szent Gertrúd utcát kedvelte a legjobban: ha végigment rajta, kicsit ő is szentnek érezte magát, ráadásul ilyenkor, amikor virágzik a jázmin, ő nem mer ellenállni a bódító illatnak, és ha a gyerek elaludt a babakocsiban, Mária képes volt órákon át a házak kerítésének nekidőlve nézni az eget és szagolni a magnóliát. Ilyenkor mindig úgy érezte, hogy feltöltődik, és elég erőt tud gyűjteni ahhoz, hogy legyűrje a rajta eluralkodó melankóliát, és észrevegye, hogy tulajdonképpen szerencsés. Azért választották társával – rühellte, ha valaki azt mondta a vele együtt élőre, hogy a párom – ezt a kisvárost lakhelyül, mert kislányok, Tom súlyos asztmás, és hiába próbálták ki minden orvoslást és sarlatánságot, hiába vitték, hurcolták egyik szanatóriumból a másikba, ahogy beköszöntött a fővárosba az ősz, Tom egyre gyengébb lett, köhögött folyamatosan, már-már olyan volt szüntelen köhögése, mintha egy gép folyamatosan kattogna. Mária csak úgy bírta elviselni ezt a zajt, ha arra gondolt, hogy ez tulajdonképpen egy csodálatos zenemű, ahol az összes zenei kifejezés mód megmutatkozik: adagióval kezdődik, amit felvált a staccato, és halad andante, majd végül affettuoso halad a hangtalan köhögés felé, majd elhalkul, és Tom belealszik az erőlködésbe. Ilyenkor gyönyörű kis arca kisimul, nincs szükség oxigénpalackra sem, egy pár órára úgy élnek, mintha minden olyan volna, pedig csak mintha.

A három gyerek most a Szent Gertrúd utcába fordult be, ennek a végén van a sportpálya, nagy, füves rét, egy-egy focikapuval a két végén. A gyerekek most már nem libasorban, hanem egymás mellett mennek, alig szólnak egymáshoz. Mária az utca másik oldaláról figyel őköt: szembetűnő a fegyelmezettséjük és szótlanságuk. Este, amikor a munkából hazatérő társának a napjáról mesél, részletesen beszámol a három gyerekről, akiket megint pontban ugyanakkor látott először a Tölgyfa úton, majd ahogy ő tologatta a babakocsiban a kis Tomot, hogy elaludjon végre, és betért a Szent Gertrúd utca sarkán, a gyerekek a túloldalon bukkantak fel.

– Olyan furcsák azok a gyerekek: alig beszélnek, nem zajosak, nem huncutkodnak, és annyira szorosan mennek egymás mellett, hogy az az érzésem, mintha járás közben lépteiket számolnák is magukban!, mondta Mária, és folytatta is volna beszámolóját, ha nem érezte volna azt, hogy társa egyáltalán nem figyel rá, nem érdekli igazán, mit mond. Rá kellett jönnie, hogy a folyton beszélő férjéből, akinek harsánysága megismerkedésükkor ugyanúgy taszította és vonzotta is Máriát egyszerre, egy szótlan, megkeseredett, bánatát magába fojtó és elfojtó férfivá vált, akinek a kisvárosi élet a sors büntetése. Pedig Frank volt az, aki kimondta a végszót, miután a gyerekeket kezelő orvos felvázolta a jövőt.

– Ha itt maradnak, Tom olyan gyenge lesz, mint az őszi légy. – Mária szerint ez a mondat készítette Franket arra, hogy még azon a hétvégén összepakoljanak, és ebbe a B-betűs kisvárosba költözzenek, ahol a tó vize sós, és autóval egy órányira vannak a hegyek. Tom

jobban is van, már nem őszi légy, hanem szárnyán sérült gólyamadár, akinek a társai elvultak, de majd, ha visszatérnek, akkor őt is magukkal viszik.

Mária és Tom napjai ugyanúgy telnek: reggel kikísérik a buszmegállóig Franket, majd hazafele beugranak az ABC-be, aztán villásreggelit csapnak, és ha az idő engedi, a ház teraszán kézműveskednek. Mária fest, textilművész és tervező, de amióta elmenekült szülőföldjéről, csak fest. Hatalmas vászonra, amekkora a terasz hossza, és olajjal. Ahogy fest, az anyanyelvén énekel, vagy mesét mond Tomnak.

– Volt egyszer egy kisfiú, aki nagyon boldog volt. Ahol élt, általában meleg volt, sütött a nap, és ha nagy ritkán esett is az eső, megköszönték az ottlakók azt az isteneknek, a gyerekek pedig nevet adtak a felhőknek, lerajzolták azok formáját krétával az aszfaltra, feltüntetve a nevüket is, és ha eső után valamelyik felhő rajza és neve az aszfalton megmaradt, akkor az lett a győztes csapat neve, amelyik szembeszáll majd, és megvívja a csatát az eső által elmosott felhőkről elnevezett csapatokkal. Egy májusi nap ez a kisfiú, aki nagyon boldog volt, és akit Amarnak hívtak, elindult megkeresni a faluban virágzó jázminbokrokat. A húgának, Radának akart jázmin szedni, aznap volt a születésnapja. Míg ment, énekelt közben, szandáljával egyik kőről a másikra ugrált, és akivel csak találkozott, megkérdezte őt: mondja, kérem, merre virágzanak a jázminbokrok? Jó sokára találta meg, elfáradt a melegtől és a szomjúságtól, így a jázminbokor tövében a növény illatától megbódultan zuhant álomba Amar. Mikor felébredt, azt látta, hogy katonák lövöldöznek az utcán, mindenki fut amerre csak lát, tiszta füst és por minden. Ő a bokor alatt maradt meghúzódva, félelmében bepisilt és sírt nagyon halkán, nehogy meghallja őt valaki. Mikor már sötét volt, kimerészkedett a bokor alól, és már nem ugrált, nem énekelt, hanem rohant vissza a szülői házhoz a jázminnal a kezében. Ott lelőtt szüleit találta, húgát, Radát pedig sehol. Napokig kereste utána húgát, de sikertelenül. Őt kimenekítette egy nemzetközi szervezet egy olyan országba, ahol nem lövik le egy kisfiú szüleit, amíg ő elmegy jázmin szedni.

– Ez túl szomorú mese, anya, mondta Tom, és közben nézte az anyját, ahogy felviszi a sok festéket a vászonra: egy pontra csak feketét, és pirosat.

Mária hirtelen hangot hall: lenéz a teraszról, de nem lát senkit. Ledobja az ecsetet, felkapja Tomot az ölébe, és rohan ki az utcára, amerről a hangot vélte hallani. Már a Tölgyfa út sarkára ért, amikor meglátta a három gyereket: épp előtte fordultak be a Liliom utcába. Ott pedig Mária azt látja, hogy még két, három fős gyerekcsapat várja be az ismert hármast. Szigorúan betartják a másfél méteres távolságot, és úgy mennek előre, mintha hármanként egy-egy külön búrában lennének, egyszerre lépnek, talán lélegeznek is. Ha valaki közülük elvétí a bal-jobbat, akkor kipukkan a buborék.

Mária ölében Tommal követi őket, már nem rohan annyira, a hang egyre erősebb, és most már felismeri: az ő anyanyelvén énekel egy gyerek, ráadásul azt, amit ő annyira szeretett kiskorában a bátyjával közösen énekelni. Az első buborék ekkor megáll az éneklő kislány előtt, a másik két buborék is utoléri őket. A kislány elhallgat, nem énekel tovább. Mária is odaér, Tom már nincs az ölében. A kislány kezében jázmin. ■ ■ ■

Tófalvi Zselyke (1976, Marosvásárhely) a Közép-európai Egyetemen dolgozik. Tárcái, novellái többek között a *Látóban*, a *Kalligramban*, a 2000 folyóiratban jelennek meg. 2019-ben *Látó-nívódíjat* kapott. Első novelláskötete 2020-ban jelent meg *Amikor hazajössz* címmel a marosvásárhelyi Mentor Könyvek Kiadónál.